

خوزستان خاستگاه ترین های شگفت انگیز جهان

قایق تان نو جوان در حاشیه تالابها همیشه آماده اند تا مسافران را به گشت و گذار در تالاب ببرند

دیدار از زندگی عشایر کوچ نشین لذت خاصی همراه دارد

عشایر در خوزستان

دیدار از زندگی عشایر کوچ نشینی که در شش ماهه دوم سال در استان خوزستان اقامت دارند، تصویری هفت رنگ از چادرهای سفید که مردانی در آن اتراق کرده اند و زنی که دامنه‌های پرچین و رنگارنگشان دل بیننده را به میهمانی رنگها می برد نیز مطمئناً علاقه مندان خاص خود را دارد. در این تصویر ایلان، طبیعت سرسبز، گوسفندان ایل و بزغاله‌های زیبای نورسیده آنها را در دامن خود می پرورد و نوای زنگوله‌های این موجودات به همراهی صدای خلخال پاهای زنان عشایر سمفونی کوچ ایل را با هم می نوازند.

تالابهای خوزستان

تالابهای زیبا و وسیع مانند تالاب هور العظیم در دشت آزادگان و تالاب بین المللی شادگان، پارکهای جنگلی دزفول، شوشتر، مسجد سلیمان، نرگس زارهای طبیعی بهبهان و منطقه جنگلی دب حردان از دیگر جاذبه‌های طبیعی خوزستان به شمار می روند. تالاب بین المللی شادگان در جنوب خوزستان با وسعتی برابر با ۴۰۰ هزار هکتار متشکل از عرصه‌های آب شیرین، شور و لب شور است که شهرستان شادگان و روستاهای آن را چون نگینی در بر گرفته است.

از این مقدار مساحت تالاب، پهنه‌ای حدود ۳۲۷ هزار هکتار آن به لحاظ داشتن طبیعت بهتر و تنوع زیستی قابل توجه طبق مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۵۱ به نام پناهگاه حیات وحش شادگان جزو مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست به ثبت رسید. تالاب شادگان از تالابهای نادر و مهم کشور است که به رغم فصلی بودن بخش آب شیرین آن، آب شور تالاب به دلیل متصل بودن به خور ها و خلیج فارس، دایمی و پر آب است. بنابراین اکوسیستم و گیاهان و جانوران و بطور کلی تنوع زیستی در دو محیط رامی توان در آن ملاحظه کرد. در این تالاب پوشش گیاهی زیبایی از «چولان» (گبن)، «بردی»، «نی» و علف شور دارد و بیش از ۱۵۰ گونه از پرندگان شاخص و حمایت شده نظیر «اردک مرمی»، «تنجه»، «گیلان شاه خالدار»، «فلامینگو»، «اردک سر سفید»، «لیکو تالابی» و نیز ماهیانی نظیر «شیرت»،

رنگارنگ لالی و مسجد سلیمان، غریب بنماید اما واقعیت این است که اینها تنها گوشه کوچکی از زیبایی های استان خوزستان است. کارون پرپیچ و تاب که بر پهنه دشت وسیع خوزستان می خرامد، جلوه‌ای منحصر به فرد در طبیعت این استان دارد.

غیر از کارون، دیگر رودخانه‌های جاری در استان از جمله رود کرخه به عنوان طولانی ترین رود خوزستان، دز، مارون، هندیجان (زهره) و شاوور جاذبه‌های خاص خود را دارند که سدهای احداث شده در مسیر آنها چشم انداز زیبایی به وجود آورده و مامن مسافران و میهمانان است تا ساعتی از اوقات خود را در کنار آنها با آرامش سپری کنند.

سد کارون ۳ با مخزنی معادل سه میلیارد متر مکعب و نیروگاه ۲۰۰۰ مگاواتی سالانه توان تولید چهار میلیارد کیلووات ساعت برق را دارد و دیدار از این سد عظیم خاطرهای فراموش نشدنی را برای میهمانان بر جای خواهد گذاشت. بزرگترین پل قوسی کشور بر روی دریاچه سد کارون ۳ در خوزستان چشم اندازی بسیار زیبا دارد و بنا به گفته مسوولان این سد، برای رفاه حال گردشگران و مسافران، توقفگاهی به ظرفیت ۱۰۰ خودرو در این محل در نظر گرفته شده تا آنها از چشم اندازهای زیبا و طبیعی آن به راحتی بهره ببرند. طول این پل ۳۳۶ متر است.

سد دز با ارتفاع ۲۰۳ متری در شمال خوزستان روی رودخانه دز احداث و به کمک توربینهای این سد سالانه ۲/۲ میلیارد کیلووات برق تولید می شود.

سد شهید عباسپور (کارون) در شمال شرقی مسجد سلیمان نیز که سال ۱۳۵۵ ساخته شده، مخزنی به گنجایش ۹/۲ میلیارد متر مکعب را داراست و برای آبیاری نزدیک به ۴۱ هزار هکتار زمین کشاورزی در نظر گرفته شده است. این سد نیز محل مناسبی برای گذراندن یک روز فرح است.

سد کرخه که به عنوان بزرگترین سد خاکی خاورمیانه، روی رود کرخه احداث شده به همراه سد گتوند علیا، گذرانند بر روی رودخانه کارون از دیگر سدهای دیدنی استان هستند. سدهای بزرگی چون دز، عباسپور، کرخه، مارون و مسجد سلیمان همه ساله حتی در ایام نوروزی پذیرای میهمانان و هموطنان هستند.

استان خوزستان با مساحتی بالغ بر ۶۷ هزار و ۲۸۲ کیلومتر مربع در جنوب غربی ایران قرار دارد. جمعیت کنونی استان چهار میلیون و ۲۳۴ هزار نفر برآورد شده که ۳۳ درصد آن را روستاییان تشکیل می دهند. تابستانهای آن طولانی و گرم است به طوری که حداکثر مطلق درجه حرارت در شهرهای اهواز، آبادان و دزفول در تابستان به ترتیب ۵۰ و ۴۱ و ۵۰ درجه می رسد و معمولاً در تیرماه به بالاترین حد خود و در بهمن ماه به پایین ترین میزان خود در طول سال می رسد. وجود تالاب هور العظیم، باتلاقها، نیزارها و سواحل زیبای خلیج فارس در جنوب و کوههای بلند و بر فگیر در تمامی نقاط شمالی استان و جلگه بسیار پست و گرم شرق خوزستان، دورنما و چشم اندازها و اقلیمهای متفاوتی بویژه در فصل بهار در چهار سوی استان فراهم آورده است. همچنین وجود دریاچه پشت سدهای استان از جمله دز که به عنوان ششمین سد مرتفع جهان شناخته شده، کارون ۳، کرخه و سدهای شهید عباس پور و خلیل خان (چهل بری) امکانات فراوانی برای بهره برداریهای گردشگری در این استان فراهم آورده است. همچنین وجود چشمه‌های آب گرم و معدنی عین خوش، دهلران، گراب، سبزی نگر، گلگیر، در استان زمینه دیگری برای اکوتوریسم فراهم آورده که هر یک از آنها استفاده‌های درمانی متفاوتی دارند، هر چند تاکنون بهره برداری گسترده‌ای از این چشمه‌ها صورت نگرفته است.

استان خوزستان با داشتن آثار و بناهای تاریخی به جای مانده از تمدنهای پیشین که در طول تاریخ حیات خود به طور مستمر و مداوم بر این سرزمین حکومت کرده‌اند، از جاذبه‌های توریستی قابل ملاحظه‌ای برخوردار است. علاوه بر آثار تاریخی مشهور و اماکن مذهبی مانند زیارتگاهها و بقعه‌های متبر که، چشم اندازهای طبیعی استان بویژه در مناطق کوهستانی از جاذبه خاصی برخوردار است. شاید برای کسانی که با جغرافیای استان آشنایی کامل ندارند و نام خوزستان برای آنان تنها تداعی کننده منظره‌ای از سرزمینی گرم و تفتیده با مردمانی با چهره‌های آفتاب سوخته است، دعوت به دیدن کوه‌های باقله‌های پوشیده از برف ایذه، دامنه‌های سرسبز اطراف این شهر، نرگس زارهای وسیع بهبهان و دشتهای لاله‌های واژگون